

Inserati se sprejemajo in veljajo trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 " kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Volilci trgovske in obrtnijske zbornice kranjske!

Naši kandidati za kupčijsko zbornico so:

Za rudninsko-obrtnijski oddelek:

Gospod **Janez Pribil**, rudninski lastnik in inženir.

Gospod **baron Miha Zois**, rudninar in grajščak.

Za kupčijski (trgovski) oddelek:

Gospod **Janez Fabijan**, trg. in hišni posest. v Ljubljani.

Gospod **Vaso Petričič**, trg. in hiš. posest. v Ljubljani.

" **Janez Jamšek**, " " " " " " "

" **Franjo Regoršek**, trg. in hiš. pos. v " "

" **Franjo Kolman**, " " " " " " "

" **Ferd. Sajovic**, " " " " " Kranji.

" **Jože Kušar**, " " " " " " "

" **Franjo Ks. Sovan**, " " " " " Ljubljani.

" **Rudolf Naglič**, " " " " " Loki.

" **V. C. Supan**, " " " " " "

Za obrtnijski oddelek:

Gospod **Janez Dolhar**, ključar in hiš. posest. v Ljubljani.

Gospod **Franjo Hren**, posest. mlina in žage itd. v Begnjah.

" **Franjo Drašler**, čevljar " " " " "

" **Avgust Maršalek**, krojač in hiš. pos. v Ljubljani.

" **Franjo Goršič**, izdel. orgelj in hiš. pos. " " "

" **Henrik Ničman**, knjigovez " " " " "

" **Janez Goljaš**, gostilničar " " " " "

" **Miha Pakič**, trgovec z leseno robo " " "

" **Edvard Hohn**, knjigovez " " " " "

" **Anton Permè**, pek in hišni posest. " " "

" **J. N. Horak**, rokovičar " " " " "

" **Pavel Skale**, živinozdrav. in hiš. pos. " " "

Odbor političnega društva „Slovenija“.

Volilci! Te možé si zberite za svoje zastopnike in skrbeli boste dobro za-se, dobro za domovino. Kdor zna sam pisati, naj zapiše ta imena v volilni list, kterege naj potem zapečatenega pošlje nam ali pa gospodu Horaku v Ljubljano. Kdor pa ne zna sam pisati, naj naredi križ pred svoje ime ter dá podpisati list še dvema pričama, ki z lastnoročnim podpisom potrdite, da je res volilec sam podkrižal list. Če pa kdo drugi izpolni z imeni volilni list, kterege potem volilec sam podpiše, se mora tudi podpisati kot pisalec imen. Listi se morajo pa vsakako zapečateni oddati volilni komisiji. Tega vsega se je treba natančno držati, sicer listi niso veljavni.

Svoje prijatelje, častito duhovščino in narodnjake po deželi sploh pa prosimo, naj volilce, kateri bi vsega tega ne vedeli, podučujejo, da zmaga naša pravična reč. Ne dajte se motiti po nikomur, ki bi Vam priporočal druge kandidate, kakor so gori naštetí, da se ne vjamete.

Podlistek.

Berač.

(Po J. F. Castelli-ju.)

Pri vratih naše pariške cerkve bil je leta 1834 videti star berač, ki je sleherni dan svoje mesto na stopnicah pred svetiščem zvesto zasedal. Njegova obnaša, njegov vzvišeni govor, njegov jezik, vse je spričevalo višo izobraženost, nego se navadno z revščino strinja. Pod temi capami, ki jih je mož z neko dostojnostjo nosil, odsvital se je na videz še živ spomin na boljšo osodo. Tudi je bil ta berač med ubogimi one župnije nekako v časti. Ime mu je bilo Jakob. Njegova milosrčnost, nepristranost in nesebičnost pri delitvi miloščine, njegova gorečnost, prepire miriti, pridobe mu zasluženo spoštovanje. Željenje pa in nesreče njegove bile so vsem, tudi njegovim najboljšim prijateljem, skrivnost. Vsake jutro skozi 25 let sedel je redoma na ravno tistem mestu. Tako so mu bili vajeni, ga tu videti, da je bil tako

rekoč kip veličih vrat. Le eno se je od njega vedelo, da namreč nikdar v cerkev ni stopil, akoravno je bil goreč in pobožen katoličan. V trenutjih, ko se je pobožno petje v notranjih prostorih hiše božje glasilo, ko se je kadilo od oltarja, združeno z molitvami vernih, v nebesa povzdigovalo, ko je resnobni in vbrani orgeljni glas slovesno petje krščanske množice spremljal, gnil je berača nek čut, svoje molitve z unimi v cerkvi združiti, ogledovaje zunaj podobo, ki se je v božjem hramu videla. Odsev luči od pisanih gotiških okenčinah, obilao število stebrov, trdnih in nepremakljivih kot podobe večnih verozakonov že stoletja tu stojičih, vse ga je nehote z občudovanjem napolnovalo. Vidile so se mu sem ter tje po zgrbančenih licih solze udirati. Kaka velika nesreča ali bridko očitjanje je vsaj na videz dušo težilo.

Nek duhovnik bral je v tej cerkvi vsaki dan sv. mašo. Potomec ene najplemenitnejših rodovin na Francoskem in v posesti velikega premoženja mu je bila največa radost miloščino dajati. Posebno naklonjen je bil temu beraču, in sleherno jutro ga je o. Pavlin od St. C.

poleg velikodušnega daru tudi s prijaznimi besedami tolažil.

Nekega jutra tega berača ob določeni uri ni pri cerkvenih vratih. Toraj poišče mašnik njegovo stanovanje ter ga najde bolnega na bornem slamnatem ležišču. Oči duhovna se začudeno vpirajo na potrato in uboštvo, ki ste v tej stanici zedinjeni. Krasna zlata ura visi nad trdo posteljo. Dve podobí, z bogatim zlatim okvirom in stančico pregrnjeni, se svetite na mokri, beli steni, slonokoščen Kristus, prav umotvor podobarskega izdelka, je na mizici ob znožji bolnikovem, starinsk stol z gotiško olepšavo in z damastom prevlečen, stoji v kotu in na njem leže molitvine bukve s srebrnimi sponami. Vse drugo je siromašno ter priča popolne nepremožnosti.

Mašnikova nazočnost oživi bolnika. Vzdignivši se reče: „Oh, gospod oče! Vi ste tako dobri, da se nesrečnega spominjate?“ — „Prijatelj, odgovori Pavlin, Božji služabnik sme le srečnih pozabiti. Pridem vas vprašati, ali česa potrebujete?“ „Nobene stvarice ne“, reče berač; „smrt se mi približuje, oh! da bi bila le mirna moja vest!“ „Vaša vest? Ali se imate zavoljo

Za novo leto.

„Slovenec“ z današnjo številko prične III. letnik. Slovenski rodoljubi so ga ustanovili, da bi krepko zagovarjal in branil najdražje svetinje naroda slovenskega in sicer ne samo proti napadom nemčurskim, ampak še veliko bolj proti napadom domačim, ki so nam prizadjali veliko več škode, kakor nasprotniki tuji. Komu ni v spominu tisti nesrečni čas, ko se je rodil narodni razpor in je list liberalnih Slovencev začel psovati najodličnejše rodoljube slovenske in svoje predale polniti s samimi škandali? To je zdaj nekoliko potihnilo in reči smemo, da se je to najbolj zgodilo po prizadevanju „Slovenca“, ki je neprestrašeno zavračal in spodbijal omenjene psovke. A sloge, po kateri srčno hrepené vsi pravi rodoljubi, še nismo dosegli, in je tudi ne bomo, dokler si bodo načela tako nasprotna, kakor so si načela naša in načela nasprotnega liberalizma, ki méni, da je dospel na najvišjo stopinjo, kedar najhujši zatira katoliško cerkev. Naša naloga tudi v prihodnjem letu bo pojasnovati in opisovati Slovencev ta napačni liberalizem in njegov gnjili sad ter na ta način pripravljati pot odkritosrčni in resnični spravi na podlagi nikdar ne omahljivih, na božje in človeško pravo se opirajočih načel. Pri drugi stranki, ktere namene smo v „Slovenca“ spodbijali, nismo bili tako srečni; ona v nam sovražnem početju ni čisto nič odjenjala, naši nemčurski ustavoverci marveč tako pokoncu nosijo glave, kakor skoraj nikdar poprej ne. A to nas naj ne straši in ne moti. Naši ustavoverci niso merodajni in odločilni, ampak so le majhen del zdaj vladajoče stranke, ki se pa pri vsi svoji sreči vedno trese in boji, da bi ji ne zapel mrtvaški zvon. Memogredoča zmaga naših nemčurjev naj nas tedaj ne moti, marveč naj nas spodbada k večji in marljivejši delavnosti, stanovitnosti pa potrpežljivosti in naš trud gotovo ne bo zastonj; ampak navdaja nas trdno upanje, da preden preteče leto, preteče tudi čast in slava sedaj vladajoče stranke.

O volitvah kupčijske zbornice kranjske.

Nenadno naglo so se rešile vse pritožbe (reklamacije) zoper Vesteneckovo sestavo volilnih zapisnikov zlasti trgovskega volilnega razreda s tem, da je bilo jih le osem za opravičene spoznanih, vse druge (izmed

blizo 150) pa zavržene. Se ve, da bodo šle te ovržene pritožbe zdaj do ministerstva in če bi tudi tam ne bile uslišane, potem nam ne ostane drugega, kakor da se obrnemo do pravičnosti Njih Veličanstva, našega presvitlega cesarja.

Dan volitve pa je že odločen in sicer je ta važni dan že 8. januarja.

Iz tega kratkega obroka se vidi, kako se našim nasprotnikom mudi; obrok je gotovo zato tako nenavadno kratek, da bimi ne imeli veliko časa za svoje delovanje. Zato pa na noge prijatelji našega naroda in pravične naše reči! Na noge, da kaj ne zamudite! Nasprotna stranka je na vso moč delavna, vse je na nogah za volilci in jih lovi v svoje zanjke. V Ljubljani je rotovski sluga nosil volilne liste po mestu a za petami so mu bili že nemčurski agitatorji, ki so pobirali te liste od volilcev. Na Starem trgu sta hodila za slugo klobučar Debeutz (Debevec) in neki Polegegg (Polegek) ter pregovarjala na vso moč volilce, da naj izpolnijo liste z imeni nemčurskih kandidatov ter potem jih njima izročé. Koliko sta jih na ta način vjela, nam ni še znano.

Če pa nasprotna stranka vse žile napenja, vsa sredstva, tudi silo poskuša, če ji vladni organi kolikor je v njihovi moči, pri tem pomagajo, potem je treba tudi nam z vso močjo truditi se, da ne spustimo volilcev iz rok, da odtegnemo volilce naše stranke nemčurskemu vplivu, sami pa si prizdevamo pridobiti takih, ki dozdej niso z nami držali. Dvomljivim volilcem je treba pred oči postaviti, da je grdo, ako ne držijo z narodom, v čegar deželi in od čegar denarja žive, marveč potegnejo s tistimi, ki mu hočejo vzeti narodnost njegovo ter mu ne pripoznajo njegovih pravic. Nasprotovanje narodni stranki je grda nehvaležnost.

Ker so te volitve silno važne, bomo naznanili izid njihov, in razglasili vse volilce, ki bodo volili narodno, pa tudi tiste, ki bodo svoje glasove dali nasprotnim kandidatom, da bodo Slovenci poznali svoje prijatelje.

Kdor tedaj hoče, da ga bo narod slovenski spoštoval kot prijatelja in domoljuba, naj voli narodne kandidate, ktere bere na prvi strani.

kakovega velikega dolga spokoriti?“ — „Hudodelstvo, častiti gospod, strašansko, za ktero vse moje življenje ni moglo pokore storiti. Zločinstvo, ki ne dopušča nikoli odpuščenja.“ — „Zločinstvo brez odpuščenja? Takega ni, prijatelj! Božja usmiljenost je večja, kakor zamorejo hudobije umrljivih biti.“ — „Smem li še upati, jaz, najsramotniši med ljudmi, ki ga je kedaj zemlja nosila?“ — „Da, upati smeš, nesrečni, vsklikne mašnik s sveto gorečnostjo. Dvomiti nad odpuščenjem Večnega bilo bi večé bogokletstvo, nego je tvoje zločinstvo samo. Pred vsem spoznaj svoj dolg odkritosrčno, poslušam te v imenu preusmiljenega Boga.“

Mašnik se odkrije in bolnik spoznava sledeče: „Jaz sem sin ubogega zakupnika; pa graščinski, katerih polja so moj oče v zakup vzeli, so mi bili nagnjeni, in so me že otroka v graščino vzeli, odločivši me za hišnika svojemu sinu. Izreja, ktero so mi bili dali, moje napredovanje v vseh učnih predmetih so mojo odločbo spremenile, povišajo me za tajnika. Izpolnil sem 25 let, ko prekucija nastane. Moj ognjeni duh gre po branji časnikov za dogodbami one dobe, pohlep po časti se jame v

meni vzbujati in sram me je mojega podložnega stanu. Sklenem, grad, zavetje moje mladosti zapustiti. O da bi bil ta sklep izpolnil — prihranil bi si bil hudodelstvo! — Divjanje po prostoti in enakopravnosti kmalu tudi po deželi izbruhne, in graščinska gospôda, v strahu da ne bi jih njihovi lastni ljudje zajeli, poslové vse služabnike. Nekaj istine v novcih vzdignejo brž ko mogoče, in od vsega svojega bogatstva ne vzamejo drugega seboj, nego nekoliko rodovinskih spominkov, ter se podajo v Pariz, ondi v skritosti iskaje zavetja in varnosti. Jaz, tako rekoč hišni sin, grem z njimi: strah je gospodoval v vsi svoji grozoviti sili. Na listini izselnikov zaznamovani sledili so za njimi; a nihče ni vedel, kje da so; le edini jaz sem znal za njihovo pravo ime, ki so ga bili premenili, in tako so sredi občih homatij nepoznani združeno in mirno živeli. V trdnem zaupanju na previdnost božjo nadejali so se boljše prihodnosti. Prazen up! — Edini človek, ki je za njihovo skrivnost vedel, jih izda — jaz sem bil njih ovađuh.“

„Oče, mati, štiri hčere, lepe in nedolžne kakor angeli, pa en sin, deset let star, so v

Politični pregled.

V Ljubljani 1. januarja.

Iz Madrida se 31. decembra telegrafuje, da Izabelin sin Alfons je oklican za kralja in od armade tudi že pripoznan. Serrano to zvedivši je višje poveljništvo brez ugovora oddal Lasernu ter šel v Madrid. Dežela je mirna (?) in osnovala se je nova vlada, ktere predsednik je Canovas Castillas. Kakošne bode to imelo nasledke, kaj bodo Karlisti na to rekli in storili, se bode kmalo videlo.

Avstrijske dežele.

Na **Tirolskem** je baron Dipauli z veliko večino glasov zopet izvoljen za državnega poslanca. Tirolski volilci so s tem pokazali, da se strinjajo s svojim poslancem, ki pa je tega mnenja, da, kakor reči sedaj stojé, je najbolje državnemu zboru obrniti hrbet. Ker je baron Giovanelli tudi iz ravno tega uzroka hotel odstopiti, utegne se zgoditi, da tirolski konservativni poslanci 20. t. m. ne pridejo na Dunaj. Odkar je zbornica sprejela Wildauerjev predlog, ki sega v pravice deželnega zbora, imajo Tirolci še več vzroka iz državnega zbora izostati. S Tirolci naj bi državnemu zboru dali slovo tudi naši poslanci, ki so imeli že toliko prilike prepričati se, da porazumljenje in sprava se v tem državnem zboru nikdar ne bo dosegla. In če ustavoverstvo že vidno omahuje, ga ni omajala opozicija, ki sedi v državnem zboru, marveč je čedalje očitnejše, da pride to odtod, ker je temelj slab in plitev. Če bi ga opozicija v državnem zboru od ene strani ne bila podpirala, ampak po izgledu Čehov postila, da stoji na lastnih nogah, bi se bilo gotovo še bolj nagnilo na stran, kakor se je, in morda celo že padlo.

Na **Ogerskem** so bili pričeli preiskavo proti vradnikoma, ktera so natolcevali, da sta izdala Andrassy-jeva ruska pisma. Pa ta preiskava je bila brez vsega vspeha in so jo zarad tega vstavili.

V **hrvaškem** saboru se pri splošnji razpravi o budgetu noben govornik ni oglasil. V posebnem razgovoru je pa dr. Makanec predlagal zbrisati 10000 gl. dispozicijnega zaklada. Pa poslanci so izrekli banu svoje zapanje, in so zahtevanih 10000 gold. dovolili. Za žebčarje se je dovolilo 50000 glđ.

ječo odpeljani. Preiskava se začne. Najmanjše pretveze bilo je dovolj, tedaj kakega nedolžnega v smrt pahniti. Vendar je imel državni pravdnik posla dokaj, zoper to blago rodovino kako pretvezo izviti. Tu se najde malopridnež, ki vpeljan v najskrivniše pogovore, da, celo v misli nezadolženih, najneznašnim besedam vé hudobno misel podtakniti, in jih še celo skrivne zarote zatoži, in ta malovrednež — sem jaz.“

„Obsodba k smrti se izreče, — izreče nad vso rodbino, le desetletni deček je bil izvzet. Oh, nesrečna sirota je bil le namenjen, svoje predrage rodovince objokovati in njih morilca preklinjati!“

„Mirni ter tolažbe polni zarad svoje nedolžnosti pričakujejo nezadolžene klavrne žrtve Bogu vdani v ječi dneva svoje smrti. Tu nastane nek nered pri pregledu toliko izvršb. Dan, ko bi imeli z giljotino končati življenje, mine; pozabi se na-rje, in morebiti bi bili morilnemu odru ubežali, da nek človek — ne, neka pošast, lakomna, po njih zapuščini obogateti, te pozabljivosti pri sodnji ne naznani. Njegovo peklenko lejanje se mu izplača z

Vnanje države.

Pruski listi objavljajo Bismarkovo pismo o volitvi novega papeža. Iz Pariza se poroča, da bodo vnanji listi objavili tudi še druga do sedaj tajna pisma o cerkvenih zadevah. — Državni pravdnik pa tudi grof Arnim sta se pritožila zoper prvo sodnijsko razsodbo. Bismarkov list je višji sodnji že dal migljej, kako naj razsodi. Bismarkovo poslanstvo mora biti že nestrpljivo, ker še Lasker, ki je bil eden najzvestejših prijateljev njegovih, name-rava odsihmal s svojo stranko vstopiti se na stran njegovih nasprotnikov. Tudi cesarici se življenje v Berlinu že stedi in hoče neki prebivati v Koblencu. — Veliko strahu je pruski vladi prizadjal neki papežev poslanec, o kterem se je govorilo, da je hodil po Poljskem. Pa preiskava je pokazala, da takega poslanca na Poljskem ni bilo. Pestili so duhovne, da bi povedali kaj o tem poslanstvu, in ker o osebi, ki je nikjer ni, niso vedeli nič povedati, so jih kaznovali z ječo, denarnimi kaznimi itd. Kaj takega se zamore zgoditi le na Pruskem, kjer je sovraštvo do cerkve in strast kulturnoborce že čisto oslepila.

Nemška. Kolinskemu škofu preti nov zapor. Kakor poročajo nekteri listi, je dobil od nadpredsednika renske provincije ukaz, v osmih dneh plačati onih 29.500 tolarjev kazni, ktere so mu naložili zarad tega, ker na ne-ktere župnije ni postavil župnikov, kakor je zahtevala vlada; če bi jih ne plačal, se bi drugače z njim ravnalo.

Badenska vlada je od frajburškega škofijskega oskrbnika dr. Kübela zahtevala, da naj novoposvečenim dano jurisdiction odzame. Ker tega ne sme in ne more storiti, ga vlada toži in ga bo brž ko ne odstavila in od stolnega kapičelna tirjala, da voli novega kapičel-skega vikarja. Kapitel tega gotovo ne bode storil in tako se bode tudi tam zopet pričela borba med državo in cerkvijo.

Na **Francoskem** so se te dni poslanci raznih strank posvetovali o novih vstav-nih postavah, pa se bodo boje sporazumeli.

Španjskim republikancem žuga nova nevarnost. General Martinez-Campos nam-reč se je v Muroviedru z dvema bataljonoma vzdignil za Izabelinega sina Alfonsa. Vo-jaki sredne vojne, ki so hotli napasti Karliste, so se nemudoma podali na pot, da bi ukrotili nove upornike. Revežem že Karlisti presedajo

kaj bodo opravili še le proti dvema nasprot-koma. Milovanja vredna je dežela, ki ne more priti k miru in počitku. Stari Espartero je 20. t. m. umrl.

Angleška vlada od turškega sultana zahteva, da naj podonavskim knježevinam dá pravico z vnanjimi državami sklepati kupčijske pogodbe. Pruska je pa neki zahtevala, da bi sultan imel pravico potrjevati sklenjene po-godbe. Ta predloga pričata, da Andrassy na izhodu nima nobenega vpliva in da je bilo vse prazno, kar se je o tem pisarilo po časnikih.

Izvirni dopisi.

Z Vrhniko na dan sv. Silvestra. Dolgo že se je delalo na to, da bi 2 razredna vrhniška šola postala 4 razredna, in srenja je res že leta 1873 kupila prostor za novo šolsko poslopje, pa močje že niso vedeli, ali bi se na novem prostoru čisto nova šola sozidala, ali pa stara tik farne cerkve razširila. Pred krat-kem, 15. pret. meseca, bila je v tej zadevi zopet seja, pri ktere je soseska s porazumljenjem krajnega šolskega sveta sklenila, na kupljenem svetu, četrť ure od farne cerkve, sozidati novo dve nadstropji visoko šolsko poslopje, v kterem naj bi bila tudi soseskina pisarna.

Akoravno bode novo šolsko poslopje res bolj v sredi fare, bi vendar zamogli otroci, kteri že toliko let hodijo v šolo tik farne cerkve, tudi še za naprej hoditi; kajti staro šolsko poslopje dalo bi se lahko razširiti, ker to bi ne stalo toliko, kakor čisto nova šola. Toda nekaj tisuč gori ali doli — plačaj, pa je mir.

„Laib. Schulztg.“ 25. grudna piše, da bode novo poslopje Vrhniko lepšalo; vendar pa moram reči, da niso skoraj zamogli izbrati bolj neprilavnega svetá, kakor je ta. — Svet je močviren, in zdravnik sam, ki je bil v to poklican, da v zdravstvenem obziru izreče svoje mnenje, je rekel, da ta svet ni za šolo, da poslopje bode vlažno, otrokom toraj gotovo škodljivo. In kakšno okolico bode imelo novo šolsko poslopje? Spredaj pri cesti stoji precej velik hlev, na drugi strani so ječe, zadej pa ne daleč proč je ob eni strani kovačnica, ob drugi pa strojarija. Taka okolica pa gotovo ni primerna šoli. Bode toraj res novo šolsko poslopje na takem kraju lepšalo Vrhniko, ko bode samo od ene strani odprto, pa še to ne od velike ceste? — Res

škoda le tega poslopja na takem mokrem in tako skitem kraji, škoda lepega denarja, kteri se bode za to porabil. Kake lepe sosede bodo po tem šolarji imeli! Zdaj imajo živega Boga v farni cerkvi, potem pa bodo imeli — jetnike. Bog daj, da bi jim te ječe bile v svarilo ni strah pred hudobijo. Iz vsega tega se razvidi, da na omenjenem prostoru novo šolo zidati, ni primerno — pa kaj — ako je le enemu všeč, morajo vsi zadovoljni biti in molčati, če bi še tako nespametno bilo. — (K. prih.)

Iz Borovnice, 31. dec. Od vsilr krajev se sliši, koliko je divje zverine, in zlasti volkov; tudi pri nas se volkovi nahajajo, in so tako predrzni, da celo po noči v vas za-hajajo, in so že več psov pobrali, pa noben lovec jih ne more zasačiti. Nekdo v „Slovencu“ poroča, da tukajšno občinstvo v najlepši za-stopnosti živi s tukajšnjimi železniškimi gosp. uradniki. Tudi jaz pritrdim, da tukajšno ljud-stvo spoštuje gg. K. in G., ki sta res spošto-vanja vredna, in mislim, da tudi o tretjem g. uradniku nihče ne bode imel vzroka pritože-vati se, zlasti ker smo se v našem bralnem društvu nekaj zedinili.

Iz Dolcujskega, 28. dec. Kako zlahčno in lepo skrbé sedanji šolski kolovodje za šole, se vidi tu na Selih, kjer ni učitelja. Novi gosp. župnik je pričel učiti otroke v šoli in naznanil c. okraj. šolskemu svetu, pa zato še zahvale ni dobil.

Učiteljska služba na Selih je bila razpi-sana, oglasil se pa ni nobeden, akoravno so postavili stalno učiteljsko plačo na 450 gold., samo zavoljo tega, da bi bil vsaj kak novo-dobni učitelj na Selo prišel in akoravno je krajni šolski svet prosil, da bi gosp. duhovnik učil, in le 400 gl. odločil učitelju. — In zdaj se zopet nobeden ne briga, ali bi se kaj učilo ali ne. Gosp. župnik je zahteval mesečnih 20 gl., in to je krajni svet podpiral, — ali ker že od 1. novembra okrajni in tudi deželni šol-ski svet nočeta v to privoliti, bi na Selih šole ne bilo, ako ne bi duhovnik prostovoljno že mesec dni podučeval. Tako se godi in tako se skrbi za ljudske šole, in tako je povsod! Ako bi se duhovni na deželi ne trudili, kmalo bi ne bilo nobenega šolskega poduka in vendar morajo ljudje plačevati učitelje in šole.

meščansko diplomo, in obsodba se še tisti ve-čer izvrši, in ta pošast — sem bil jaz.“

„Cena toliko zločinstvom je bila 3000 frankov v zlatu in dragocenosti, ki jih še tu okoli mene vidite, in ki so mi vedni strašan-ski opominjalci moje sramotnosti.“

„Po storjenem hudodelstvu se hočem z vsakterimi razuzdanostmi mamiti; a zlato, gro-zoviti sad moje nehvaležnosti, je komaj zažrto, ko me začno grizljeji vesti trpinčiti. Nobena namera, nobeno početje, nobeno delo ne gre po sreči. Obožam in obolm. Tu se polastim kot berač onega mesta pri cerkvi, ki sem ga toliko let zasedal. Spomin na moje zločinstvo me tolikanj presune, tako v nič podere, da si nikdar nisem upal tolažbe sv. vere prositi ali kako molitev v hramu Večnega k Njemu povzdigniti: zato v ono svetišče nikoli nisem stopil. Miloščina, ki sem jo prejemal, vzlasti vaši obilni darovi, častiti gospod, so mi po-magali, pri jako ubožnem življenji znesek zo-pet prihraniti, ki sem ga svojim nesrečnim dobrotnikom oropal. Tu v miznici leži z ob-restmi vred. Une potratljive stvari, ki jih tukaj vidite, ta ura, uni Kristus, bukve in obe za-

grnjeni podobi so tudi tistih, ki sem jih po-moril. Oh, gospod! ali mislite, da smem od Boga odpuščenja upati?“

„Moj sin!“ odgovori mašnik, „vaše hudo-delstvo je grozovito in vsega človeškega živ-ljenja, polnega solz, ni dovolj, ga spokoriti. Toda dobrotljivost Vsegamogočnega je tudi brez konca in kraja, in resnični kes je več, kakor hudodelstvo.“

S temi besedami se č. g. oče sklonijo kvišku. Berač, kakor z novim življenjem navdihnjen, vstane s postelje in pade na kolena. Mašnik jame izgovarjati mogočne besede, ki umrljive odvezujejo njih grehov, kar zakliče berač: „Stojite, moj angelj varuh; predno prejmem vaše odpuščenje v imenu nebes, mora poprej ves sad moje hudobije biti od mene vzet. Vzemite ta denar in one potratljive stvari, prodajte jih in razdelite denar med uboge!“ Berač potegne zagrinjalo spred podob, reksi: „Glejte tu obraze onih, ki sem jih pomoril!“

Mašnik otrpne in z glasnim vekom: „Moj oče! moja mati!“ pokrije si obličje z obe-ma rokama. Zgrudi se na stol in bolesten ob-čutek, sklenjen z zamrzo zoper morilca njegovih

starišev, napolnuje v tem trenutji njegovo dušo; pa kmalo se zopet ojači, ko se mu nesrečnež v obupu vije pred nogami, in s presunljivim glasom kliče: „Odpuščenja, odpuščenja!“ — Njegova dolžnost in njegovo božje poslanstvo mašnika zopet upokojita. Boj med otročjo lju-beznijo in mašniškim poklicem je kmalo končan. Človeška slabost je zahtevala solz le v enem trenutji, in zopet povzdigne sv. vera njegovo močno dušo. Primši za križ, dedščino svojega očeta, drži ga beraču nasproti in govori z mi-lim glasom: „Kristijan, je tvoje kesanje res-nično?“ — „Je.“ „Ali se ti stedi v srcu tvoje hudodelstvo?“ — „Da.“

„Toraj — odpustim ti v imenu Boga, ki je na križu za človeštvo umrl.“ — In položivši na skesanega in potrtega svoje roke izgovarja nad njim besede odpuščenja in blagoslova.

Kmalo na to skesani hudodelnik, razgla-sivši še poprej sam to prigodbo, mirno zaspi v Gospodu.

M. T.

Domache novice.

Ljubljana, 2. januarija

(O riletu Vestenecku) se go-
govori, da mu še zdaj nič na prste ne
gledajo.

(Volitev kupcijskega oddelka) za kranjsko
trgovinsko zbornico bo že 8. t. m. v mestni
dvorani (na „rotovžu“) v Ljubljani. Voli se
ustmeno in pismeno. Več o tem je brati v
prvem članku današnjega lista, na kterega
opozorimo svoje bralce in volilce. Kdaj bo vo-
litev obrtniškega in rudarskega razreda, nam
še ni znano. Kakor čujemo iz vseh krajev de-
žele, se nemčurska stranka povsod enako tiho-
tapsko in nepostavno obnaša, kakor v Ljub-
ljani. Za pritožbo do ministerstva in cesarja
ne bo nam manjkalo gradiva.

(Silvestrov večer) je bil v čitalnici ljub-
ljanski sijajen, kakor vsako leto. Bolj natan-
čen popis veselice prihodnjič.

(Društvo rokodelskih pomagačev) je imelo
na novega leta dan v svojih prostorih lepo ve-
selico s tombolo. Tudi o tem več prihodnjič.

Razne reči.

— Za župana v Mariboru je bil 31.
dec. izvoljen dr. Reiser, za namestnika g. dr.
Duhač.

— Katol. pol. društvo v Konjicah
napravi rojstni dan svojega nepozabljivega usta-
novnika deč 10. prosinca, t. j. prvo nedeljo
po sv. 3. kraljih „besedo Rozmanu na čast“,
po kateri se bodo društvenikom nekteri spom-
inki na rajnega vč. gosp. prvomestnika
delili. Zbor se začne ob pol štirih popoldne
v navadni hiši.

— Kat. pol. društvo v Slovensgra-
dcau bode imelo zbor na praznik sv. treh kra-
ljev; popoldne ob 1/4 je začetek.

Gospodarske reči.

**Imenitnost čebele v naravi in pri
kmetijstvu.**

(Po Slov. Čebeli.)

Vsak vé, da je živinoreja poglavitni
oddelk kmetijstva; pa tudi čebelarstvo sem
ter tje malo obrajtno daje kmetijstvu in
obrtištstvu mnogovrstni dobiček.

Čebelo uvrstujemo v vrsto prešipnjencev
ali zaževk, t. j. v vrsto raznih malih živalic,
ktere vse skup kmetijstvu malo dobička dona-
šajo — saj ne vsem očitnega — nasproti pa nam
delajo dostikrat mnogo sitnosti in škode. V
vstvarjenju so po božji naredbi tudi zaževke

potreben ud; ali kmetovalec bi se mučil in
potil, ko bi moral povedati, kak dobiček ima
kmetijstvo od metuljev, šs in sršenov, od
mravelj, mušič in komarjev in na zadnje —
bi odgovor dolžan ostal.

Vse drugače je s čebelo; njeno življenje
in delovanje ni življenju in delovanju njenih
vrstnic kar nič podobno. Prvič je čebela
domača žival, ktero zamoremo gojiti in re-
diti; od družih zaževk tega ne moremo trditi.
Dalje nam je prav koristna: umen čebelar
ima pri čebeli mnogo veselja in mnogo dobička,
več obrtnikov ima od čebelnega pridelka ves
svoj zaslužek, n. pr. medičarji, svečarji i.
dr., kar zopet ne moremo trditi od nobene
vrste zaževk. In zadnjič kakó razno je življe-
nje in delovanje čebelno memo vsih zaževk!
Rodí se v celici satovja, skrbno jo sestrice
grejejo in pitajo; mnogo zaževk se rodí Bog
zna kje, in potem se za-nje nikdo ne zmeni.
Še čisto mlada se čebelica že učí sladkorne
snove v méd predelovati, še mlajše sestrice v
zibelkah gojiti in kedar gré na branje, zná
brž ločiti cvetlico od cvetlice, si nabere ob-
nožja ter oboje v zajedno hranilnico, v panj
nese. Kakó umétno dela sat! kakó ljubi kra-
ljico — čebelno mater! kakó brani panj in
pridelek! Kakó se trudi za snažnost panja!
In koliko še družega, še bolj čudnega, da člo-
vek ne vé, kje bi začel in kakó končal, naj
bi hotel vse čudno delovanje čebel popisov-
vati! Res, da bi le ktera žival pamet imela,
bi jo čebeli precej prisodili! Nasproti pa po-
glej druge zaževke, kakó pač dalječ za če-
bela zaostajajo! Metulj je pač lep in pisan,
ali njegovo delo komu kaj koristi? Tudi on
se kot pravi lahkoživec spreletuje od cvetlice
do cvetlice; tudi on svoj rilček vtikuje v
medene čašice cvetok, ali edino le kedar ga
lakota primora, ne preskrbí pa nič ne za za-
rod, ne za zimo. Se vé tudi zanj se ni nikdo
zmenil in zime več doživel ne bo. Tudi osa
in sršen delata satovje, pa kakošno? od čebel-
nega se razloči, kakor noč od dneva.

Kar pridnost in marljivost tiče, bi se
znala mravlja pritožiti, da jo preziramo. Pa
mravlji marljivosti ne odrekamo, ker vemo
za izrek: Lenuh, pojdi in učí se od mravlje
marljivosti in delavnosti! Ali komu in koliko
koristi njena marljivost? Za zimo res vedno
spravlja in cele kupe navleče prav kakor kak
lakomen ohrnik, ali z vsem tem ne pomaga
nobenemu, kakor le sama sebi — k večemu
še kakemu slavčeku, kateri se po zimi v topli
sobi njenih jajčkov veselí. (Kon. prih.)

Vabilo

k naročevanju na

„SLOVENCA“.

„Slovenec“ velja, kakor do zdaj:

Za Ljubljano:

Na dom pošiljan za celo leto 9 gl. — kr.;
„ pol leta 4 „ 50 „
„ „ „ „ četrta leta 2 „ 30 „
„ „ „ „ en mesec „ 80 „

V administraciji sprejeman:

Za celo leto . . . . . 8 gl. 40 kr.;
„ pol leta . . . . . 4 „ 20 „
„ četrta leta . . . . . 2 „ 10 „
„ en mesec . . . . . — „ 70 „
posamezne številke . . . . . — „ 7 „

Po pošti:

Za celo leto . . . . . 10 gl. — kr.;
„ pol leta . . . . . 5 „ — „
„ četrta leta . . . . . 2 „ 50 „
„ en mesec . . . . . — „ 90 „
posamezne številke . . . . . — „ 8 „

Gg. bogoslovci in študentje plačajo le po-
lovico naročnine.

Naročnina se pošilja najceneje po poštnih
nakaznicah (Postanweisungen).

Vredništvo in opravištvo.

Listnica opravištva.

G. M. P. posest. v A: Prejeli 7 gl. 50 kr.

Č. g. And. K. vik. v Pt: Za lunsko leto je
bilo še pred plačano, tedaj smo Vam poslano za-
računili za pol l. naprej.

Č. g. Fr. K. župn. v Kl. Poslali ste 5 gl.
za drugo polovico l. 1874, pa nam ne gre toliko
ker smo že 7 gl. pred prejeli Vam zaračunimo
2 gl. za l. 1875.

G. J. M. v S. p. St. Tomaž. Naročnina
imate s poslami za celo leto plačana, ker lani
ste bili poslali za četrta leta preveč.

Desiderabilia C Vncta

Tibi

ReVerende P. BenVenVte Grobath!

Podpisani priporoča p. i. občinstvu,
zlasti visokočastiti duhovčini svojo zalogo

voščenih sveč

in

voščenih svečkov (Wachstöckel)

ter si bode prizadeval postreči z dobrim
biagom in najnižjo ceno. Naročila iz vna-
njih krajev se hitro in po volji gospodov
naročnikov izvršujejo.

Oroslav Dolenc,

svečar v Ljubljani

(64—6)

v glediščinih ulicah hš. št. 40.

„North British and Mercantile“

zavarovalnica proti škodi po ognji.

Ustanovljena leta 1809.

Glavnica: 37 milijonov gold. v srebru.

„Avstrija“

vzajemna zav. za življenje in dohodke.

Ustanovljena leta 1860.

Reserva koncem l. 1873. 1,196.928 fl.

„Imperial“

zavarovalnica proti škodi po ognji.

Ustanovljena leta 1803.

Glavnica: 23 milijonov gold. v srebru.

Nadzorništvo

za Kranjsko in slovenske krajine Štirске in Koroške v Ljubljani se priporoča k prejemanji zavarovanj proti škodi po ognji
na premakljivem in nepremakljivem blagu, kakor tudi na človeško življenje po vsih oddelkih,
za premije, ki so tako nizke, da morejo z vsako solidno družbo konkurirati. — Angleške družbe so se podvrgle pri pravnih
prepirih avstrijskem pravu.

Pravila, tarife in vsakovrstna pojasnila se dobé zastonj.

V Ljubljani dne 28. decembra 1874.

(1—1)

Janez Jereb.

Pisarna: Stari trg hš. št. 155.